

Wydarzenia

W Krakowie trwa II międzynarodowa konferencja „Jakość edukacji czy/i jakość ewaluacji?”

Dyskutują o zadaniach przywódcy w szkole

Magdalena Stokłosa

Ponad 300 dyrektorów szkół, nauczycieli, wizytatorów, pracowników ośrodków doskonalenia nauczycieli i samorządowców z całego kraju przyjechało do Krakowa, aby rozmawiać o roli liderów we współczesnym systemie edukacji oraz o wymaganiach stawianych przez państwo szkołom. Uczestniczą w dyskusjach i sesjach prowadzonych przez ekspertów z Polski i zagranicy. Kolejna międzynarodowa konferencja z cyklu „Jakość edukacji czy/i jakość ewaluacji”, organizowana przez Instytut Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Ośrodek Rozwoju Edukacji i Ery Ewaluacji, potrwa do poniedziałku. Tegoroczne spotkanie przebiega pod hasłem „Zadania i rozwój przywódców”.

Przed szkołą stawia się obecnie wiele zadań: ma nie tylko uczyć i wychowywać, ale też pełnić rolę centrum technologii i kultury, ośrodka pomocy społecznej. Ma kształcić dorosłych, doskonalić nauczycieli, integrować lokalną społeczność, prowadzić badania nad edukacją. Jak zaznaczyła w liście do uczestników konferencji minister edukacji narodowej Krystyna Szumilas, kierowanie szkołą wymaga złożonych kompetencji. Dyrektor jest odpowiedzialny za poziom pracy swojej placówki pod względem dydaktycznym i wychowawczym, zapewnia nauczycielom pomoc, jest pracodawcą. Co-

Ponad 300 uczestników z całej Polski i 50 ekspertów bierze udział w konferencji

Lider wspiera pracowników, umożliwia im pokazywanie swoich talentów

dziennie gra rolę przywódcy, organizatora, kierownika, opiekuna, a równocześnie nadrzędnym celem jego misji jest edukacja młodego pokolenia. „Pożądanym jest, aby był to zatem refleksyjny, wszechstronny i nowoczesny przygotowany peda-

gog, lider, który zdolny jest nie tylko do bieżącego zarządzania szkołą, ale i do tego, aby ją systematycznie rozwijać. Dlatego cieszy mnie inicjatywa dyskusji na temat roli liderów we współczesnym systemie edukacji” - podkreśliła minister Szumilas.

O tym, na czym powinno polegać przywództwo edukacyjne, mówił w piątek w wykładzie inauguracyjnym dr Grzegorz Mazurkiewicz z ISP UJ, koordynator projektu „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły”, w ramach

którego odbywa się konferencja. – Przywódca powoduje, że inni chcą zrobić coś dobrze, z satysfakcją, biorą udział w podejmowaniu decyzji – podkreślał dr Mazurkiewicz. – Przywódca wspiera i domaga się od wszystkich swoich pracowników partycypacji w podejmowaniu decyzji, umożliwia im pokazywanie swoich talentów. Nie czerpie swojego autorytetu z pozycji, jaką zajmuje, lecz ciągle pokazuje swoją gotowość do pomocy.

W ciągu najbliższych trzech dni konferencji jej uczestnicy będą jeszcze dyskutować na te-

Prelegenci

Eksperci polscy: Krzysztof Bednarek, Agnieszka Borek, dr Marta Chrabąszcz, dr Roman Dorczak, dr Danuta Elsner, prof. Jarosław Górniak, Jacek Jakubowski, Tomasz Kasprzak, Indira Lachowicz, Grzegorz Lech, dr Grzegorz Mazurkiewicz, prof. Joanna Michalak, Sławomir Osiński, Jarosław Pietrzak, Laura Piotrowska, Przemysław Radwan-Rohrenscheff, Paweł Simka, Jacek Stec, Janina Stojak, dr Jacek Strzemieczny, Małgorzata Szczepanek, Magdalena Tędziogolska, Elżbieta Tołwińska-Królikowska, dr Bartłomiej Walczak, Krystyna Wardach, Olga Wasilewska

Eksperci zagraniczni: dr Judy A. Alston, Daniel Andúgar Caravaca, dr Tibor Baráth, prof. Barbara Behrnd-Wenzel, Anna Boni, Ralf Brecher, Simon Brown, dr Lucian Ciolan, Fiona Christie, Petr Drábek, Elin Evenrud, dr John M. Fischer, Marlene Galshan, Adrian Gray, Ulrich Hammerschmidt, prof. John MacBeath, Isobel McGregor, Gary Nichol, dr Robin Precey, Richard Smith, dr Toni A. Sondergeld, dr Roman Shyan, dr Joop Teunissen, dr Cynthia Tyson, dr hab. Vilmos Vass

mat roli liderów edukacyjnych, ale nie tylko. Spotkanie koncentruje się również wokół poszczególnych wymagań, jakie państwo stawia szkołom, a także wokół sposobów prowadzenia ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej w szkołach. Dr John Fischer z Uniwersytetu Ohio będzie mówił o wykorzystywaniu wyników badań w nauczaniu, dr Toni A. Sondergeld opowie o roli liczb w ewaluacji, a dr Cynthia Tyson o angażowaniu rodziców i lokalnej społeczności w życie szkoły. Specjaliści ze Szkocji, Anglii, Hiszpanii, Norwegii, Niemiec, Ho-

landii, Węgier, Rumunii, Czech i Ukrainy opowiedzą, jak w ich krajach wygląda ewaluacja systemu nadzoru pedagogicznego. Zaś polscy eksperci skupią się m.in. na tym, w jaki sposób wykorzystywać ewaluację wewnętrzną i zewnętrzną do rozwoju szkoły.

Ewaluacja pomaga podejmować dobre decyzje

Rozmowa z prof. Jarosławem Górniakiem z Uniwersytetu Jagiellońskiego

Jaka powinna być dobra ewaluacja?

Na poziomie szkoły ważne jest, aby brały w niej udział wszystkie zainteresowane strony. Zarówno ci, na których wpływa to, co się dzieje w szkole, jak i ci, którzy na szkołę mają wpływ. Dobra ewaluacja powinna być użyteczna, powinna pomagać podejmować lepsze decyzje. Ewaluacja powinna zachęcić szkoły do refleksji, by podjęły trud

zmiany. Ewaluator nie ma być kontrolerem, tylko moderatorem zmiany.

Na ile wynik ewaluacji jest miarodajny? Jakość szkoły da się zmierzyć?

Oczywiście jeżeli traktujemy taki pomiar jako coś, co w stu procentach rozwieje naszą wątpliwość, to wielu rzeczy nie da się zmierzyć. Ale generalnie możemy przecież zaobserwować pewne zjawiska. Ewaluacja sprawdza, czy pojawiają się założone przez nas efekty.

Z ewaluacją mamy do czynienia nie tylko w edukacji.

Ewaluacja przyszła do Polski wraz z funduszami europejskimi. Funkcjonuje w tej strefie, teraz zaczyna funkcjonować w edukacji. Tymczasem powinna obejmować wszystkie polityki publiczne, które powinny być budowane w oparciu o wiedzę i dowody. **Rozmawiała M. Stokłosa**

Ważne, aby zadowolenie z własnej pracy porównać z tym, jak widzą nas inni

Krystyna Wardach, dyrektor szkoły podstawowej w Zastrużu (Dolny Śląsk)

Na tego typu konferencjach bywam głównie egoistycznie – chciałabym jak najwięcej wziąć dla siebie. Jednocześnie chciałabym także dobrze zaprezentować swoją placówkę.

Uważam, że bycie dobrym liderem edukacji w dużej mierze zależy od zespołu, jakiemu ten lider przewodzi. Dyrektor szkoły taki zespół musi sobie wypracować i dołożyć wiele starań, by nie ograniczać swojej pracy tylko do nauczycieli, ale również rodziców i całego środowiska lokalnego.

Uważam, że ewaluacja jest potrzebna. Pytanie, czy ta zewnętrzna powinna być aż tak rozbudowana. Moim zdaniem bardziej miarodajna jest ewaluacja wewnętrzna, bo jest robiona na bieżąco.

Elżbieta Tołwińska-Królikowska, wiceprezes Federacji Inicjatyw Oświatowych

Bardzo dobru dyrektorowi wystarczy ewaluacja wewnętrzna. Natomiast dyrektorowi przeciętnemu potrzebne jest, aby ktoś z zewnątrz spojrział i podał informację zwrotną. Tak, aby można było porównać zadowolenie z własnej pracy z tym, co inni widzą. Oczywiście ja też marzyłabym, aby u nas było jak w Finlandii, gdzie wszystko właściwie oparte jest na ewaluacji wewnętrznej. Ale nam do tego rozwiązania potrzeba jeszcze trochę czasu. Najwięcej zależy od kadry zarządzającej. Prawdziwych przywódców jest wciąż mało, a za dużo jest administratorów, czyli dyrektorów, którzy działają solidnie, mają wypełnione wszystkie papiery, ale brak im charyzmy i autorytetu.

Urszula Pańska, Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli

Cieszę się, że temat jakości ewaluacji podjęto na tak szeroką skalę i na różnych szczeblach. Liczę, że każdy z nas tu obecnych znajdzie odpowiedź na pytania i problemy, z którymi sobie sam nie radzi. Mam nadzieję, że poszerzą swoje horyzonty, zwłaszcza w kwestii do zarządzania placówką. Oczekuję, że zobaczą, jak wygląda to w innych krajach. Byłam kiedyś dyrektorem szkoły i sądzę, że osoby na tym stanowisku powinny być liderami edukacji. Tylko musimy wyraźnie powiedzieć, jakie stawiamy wobec niego wymagania. Na pewno musi umieć kierować zespołem i mieć dar komunikowania się. Musi umieć zjednać i uczniów i może przede wszystkim rodziców.

Urszula Wesołowska, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 w Lublinie

Ważne jest, że spotykają się tutaj osoby z całej Polski. Będziemy mogli wymienić myśli na temat tego, co się dzieje w polskiej oświacie. Będziemy mogli zastanowić się nad tym, jaka właściwie jest w obliczu tych przemian rola dyrektora szkoły. Dyrektor-lider powinien zapoznawać się ze zmianami i starać się za nimi podążać. Powinien podsuwać nauczycielom różne możliwości rozwoju, nie tylko w lokalnym środowisku, ale także większych spotkań, szkoleń, które oferuje na przykład ORE. Ewaluacja jest u nas nadal trochę w fazie eksperymentalnej. Na razie może być dyskusyjna i postrzegana jako kontrola, ale daje szansę zobaczyć z boku naszą pracę.

